

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана
Хмельницького
Факультет суспільно-гуманітарних наук та права
Кафедра права**

Затверджено на засіданні кафедри права
Завідувач кафедри права

Олег Предместніков
протокол №1 від 28.08.2025р

**РОБОЧА ПРОГРАМА
з навчальної дисципліни
«ТРУДОВЕ ПРАВО»**

викладається в межах ОП «Право»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
для здобувачів зі спеціальності №081 Право

Мелітополь-Запоріжжя – 2025

**Робоча програма
з навчальної дисципліни
«ТРУДОВЕ ПРАВО»
2025–2026 навчального року**

Назва освітнього компонента <i>Обов'язковий/вибірковий</i>	ТРУДОВЕ ПРАВО <i>Обов'язковий</i>
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Назва спеціальності	081 Право
Назва освітньої програми	Право
Рік викладання	2025-2026 р.
Семестр	III семестр
Викладач	Лектор – УСТЮЖАНІНОВА Ольга Тарасівна, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри права
Посилання на профайл викладача	Факультет суспільно-гуманітарних наук та права Кафедра права (mdpu.org.ua) Facebook: https://www.facebook.com/share/1B2wMxXSsw/?mibextid=wwXIfr https://orcid.org/0000-0001-8962-372X https://scholar.google.com.ua/citations?user=Nr-W4dkAAAAJ&hl=uk
Контактна інформація та комунікація (зворотний зв'язок) з викладачем	Ольга Тарасівна: +380999664369 olgaustiuzh@gmail.com Онлайн-консультації у робочий час: через систему центру освітніх дистанційних технологій, Telegram, e-mail
Сторінка освітнього компоненту на сайті ЦОДТ	https://dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=5218

Анотація до освітнього компонента

Трудове право України – галузь права, яка регулює трудові відносини працівників підприємств, установ, організацій різних форм власності і господарювання, а також працівників, які працюють у фізичної особи на підставі трудового договору.

Конституція України закріпила цілий комплекс соціальних прав людини і громадянина, зокрема, право на працю (ст. 43), право на відпочинок (ст. 45). Для громадян України, які працюють або бажають працевлаштуватися, держава створює умови для забезпечення та реалізації закріплених Основним законом прав. Конституція України гарантує рівні можливості у виборі професії та роду трудової діяльності, реалізовує програми професійно-технічного навчання, підготовки і перепідготовки кадрів відповідно до суспільних потреб.

Впродовж останнього десятиліття в Україні прийнято низку важливих законодавчих актів,

спрямованих на посилення захисту людини у сфері праці. Проте, реформа трудового законодавства ще триває. Викладене вказує на необхідність вивчення здобувачами вищої освіти норм трудового законодавства для практичного їх застосування у конкретній життєвій ситуації.

Освітній компонент «Трудове право» є комплексним дослідженням основних напрямків, цілей та функцій соціальної політики та чинного трудового законодавства України. Пріоритетним завданням цього курсу є формування у здобувачів вищої освіти необхідних знань у сфері трудового законодавства та соціальної політики України. Набуття цих знань допоможе їм приймати правильні рішення в їх професійній практичній діяльності та повсякденному житті.

Мета та завдання освітнього компонента

Метою вивчення освітнього компоненту є формування системи знань з трудового права України як юридичної науки, засвоєння фахової термінології; отримання теоретичних знань у сфері правового регулювання трудових та тісно пов'язаних з ними відносин (щодо зайнятості та працевлаштування, навчання, підвищенню кваліфікації та перекваліфікації, з організації та управління працею, встановлення умов праці, соціального партнерства, відповідальності за порушення трудового законодавства, по нагляду та контролю за дотриманням законодавства про працю та трудових спорів); формування у здобувачів вищої освіти практичних навичок застосування правових норм, що регулюють трудові відносини.

Завдання освітнього компоненту визначаються його специфічним значенням у процесі підготовки майбутніх бакалаврів права, а саме:

1. Засвоєння здобувачами основ правового регулювання трудових відносин та відносин, тісно пов'язаних з трудовими;
2. Вивчення правового визначення та регулювання трудового договору, робочого часу і часу відпочинку, оплати праці, трудової дисципліни, матеріальної відповідальності, охорони праці, правової організації підготовки і перепідготовки працівників, трудових спорів, а також міжнародно-правового регулювання праці;
3. Формування основних понять трудового права України.

Перелік компетентностей, які набуваються під час опанування освітнього компонента

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;

ЗК 3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;

ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;

ЗК 11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Спеціальні (фахові, предметні компетентності) (СК):

СК 3. Цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи;

СК 7. Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право;

СК 8. Здатність застосовувати правові принципи та доктрини;

СК 9. Здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності;

СК 11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти;

СК 12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції;

СК 13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ;

СК 14. Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації;

СК 15. Здатність до самостійної підготовки проєктів актів правозастосування;

СК 16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення;

СК 17. Здатність до правничого мислення та вміння розв'язувати конкретні юридичні казуси, виявляти юридичні проблеми, обробляти факти у справі, відтворювати логічні і вдалі аргументи та робити обґрунтовані юридичні висновки;

СК 18. Здатність здійснювати юридичне супроводження діяльності на рівні об'єднаних територіальних громад.

Програмні результати навчання

Програмні результати навчання (ПР):

ПР 1. Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин;

ПР 3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел;

ПР 5. Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю;

ПР 6. Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему;

ПР 13. Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права;

ПР 18. Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи;

ПР 19. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів;

ПР 20. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові

висновки;

РН 21. Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях;

РН 22. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях;

РН 23. Формулювати багатоваріантність розв'язання правових проблем (задач) у вирішенні практичних ситуацій;

Soft Skills, які формуються в освітньому компоненті

1. Комунікація.
2. Критичне мислення.
3. Ненасильницьке спілкування.
4. Прийняття рішень.
5. Рішення проблем.
6. Емоційний інтелект.
7. Саморефлексія.

КОМПЕТЕНТНОСТІ, НАПРАВЛЕНІ НА ДОСЯГНЕННЯ ГЛОБАЛЬНИХ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ, ЯКІ ФОРМУЮТЬСЯ В ОСВІТНЬОМУ КОМПОНЕНТІ

Якісна освіта

Гендерна рівність

Зменшення нерівності

Обсяг освітнього компонента

Вид заняття	Лекція	Семінарське заняття	Самостійна робота	Курсова робота	Всього (годин, кредитів)
Кількість годин Денна форма	46	28	76	—	150
Кількість годин Заочна форма	10	6	134	—	150

Підсумкова форма контролю – екзамен

Політика освітнього компонента

Під час занять вітається активне включення здобувачів в обговорення, виконання практико-орієнтованих завдань, створюється творчий простір для формування практичних умінь і навичок роботи в галузі юриспруденції, дотримується студентоцентризований підхід до здобувачів вищої освіти. При оцінюванні враховується пізнавальна активність, креативність здобувачів, глибина засвоєного навчального матеріалу. Завдання викладач надає наприкінці заняття, а також вони представлені на

сторінці Центру дистанційних освітніх технологій.

Політика щодо академічної доброчесності. При опануванні освітнього компоненту слід дотримуватись принципів академічної доброчесності. Роботи повинні бути оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикавання джерел, списування (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв), втручання в роботу інших здобувачів вищої освіти становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності є підставою незарахування роботи викладачем. У разі наявності плагіату в будь-яких видах робіт здобувач вищої освіти має повторно виконати роботу. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн-тестування (наприклад, сервіс Центру дистанційних освітніх технологій).

Політика освітнього компонента сформована з урахуванням норм вітчизняного законодавства стосовно академічної доброчесності, Положення про запобігання академічного плагіату в освітній діяльності Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, Положення про академічну доброчесність в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького, Кодексу академічної доброчесності Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького. Зазначені документи оприлюднені на офіційному сайті університету. В них визначено чітку та зрозумілу політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми.

Університет популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності (безкоштовні програми перевірки на плагіат, програма «Unicheck»). Здобувачі вищої освіти можуть брати участь у Проєкті сприяння академічній доброчесності в Україні (SAIUP) <https://nuwm.edu.ua/sp/akademichnadobrochesnistj>.

Комунікаційна політика. Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту. Обов'язком здобувача вищої освіти є перевірка один раз на тиждень (щонеділі) поштової скриньки. Впродовж вивчення освітнього компоненту обов'язком здобувача вищої освіти є робота з дистанційним курсом «Трудове право» на платформі Центру дистанційних освітніх технологій. Усі письмові запитання до викладачів стосовно освітнього компоненту мають надсилатися на електронну пошту або в повідомлення на платформі Центру дистанційних освітніх технологій.

Політика щодо перескладання. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку.

Відвідування занять. Для здобувачів вищої освіти відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, відрядження, які необхідно підтверджувати документами у разі тривалої (два тижні) відсутності. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту. Семінарські та практичні заняття не проводяться повторно, ці оцінки неможливо отримати під час консультації. Здобувачі вищої освіти мають право на визнання результатів

навчання, отриманих в неформальній освіті.

Освітній процес під час військового стану здійснюється у синхронно-асинхронному форматі з обов'язковим дотриманням безпекового режиму під час оголошення повітряних тривог.

Участь в обговоренні змісту освітнього компоненту. Наприкінці вивчення освітнього компоненту «Трудове право» здобувачам вищої освіти пропонується взяти участь в обговоренні змісту дисципліни. Участь в обговоренні є важливою складовою навчальної активності здобувачів вищої освіти, що дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати пропозиції стосовно покращення змісту освітнього компоненту «Трудове право».

Структура освітнього компонента

Перелік тем	КІЛЬКІСТЬ ГОДИН ДЕННА ФОРМА				КІЛЬКІСТЬ ГОДИН ЗАОЧНА ФОРМА				РЕКОМЕНДОВА НА ЛІТЕРАТУРА
	Л	СЕМ	СР	ВСЬОГО	Л	СЕМ	СР	ВСЬОГО	
МОДУЛЬ 1. ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА ТРУДОВОГО ПРАВА									
Тема 1. Трудове право як галузь права	2	2	6	10	-	-	10	10	1, 11, 15, 16
Тема 2. Джерела трудового права	2	2	6	10	-	-	10	10	1, 11, 15, 16
Тема 3. Трудові відносини як об'єкт правового регулювання.	2	2	8	12	-	2	8	10	1, 2 11, 15, 16
Тема 4. Основи реалізації права на працю та його захист	4	2	4	10	2	-	8	10	1, 2, 7, 9, 11, 13
Тема 5. Правові засади соціального партнерства у сфері праці. Колективні договори та угоди	4	2	4	10	-	-	10	10	11,13, 15 26
Тема 6. Трудовий договір	4	2	4	10	2	-	10	12	5, 11, 12, 15
Тема 7. Зміна трудового договору	4	2	4	10	-	-	10	10	5, 11, 13, 16
Тема 8. Припинення трудового договору	4	2	4	10	-	-	10	10	5, 11, 13, 16
МОДУЛЬ 2. МІСЦЕ ОКРЕМИХ ІНСТИТУТІВ В СИСТЕМІ ТРУДОВОГО ПРАВА									
Тема 9. Робочий час і час відпочинку	4	2	4	10	2	-	10	12	2, 12, 13, 16, 17
Тема 10. Правове регулювання оплати праці	4	2	6	12	-	2	8	10	6,12, 13, 16, 17

Тема 11. Трудова дисципліна	4	2	4	10	2	-	10	12	11, 14, 16
Тема 12. Матеріальна відповідальність	2	2	6	10	-	-	10	10	12, 13, 15, 16
Тема 13. Правове регулювання охорони праці	4	2	8	14	2	-	10	12	7,12, 13, 15, 16
Тема 14. Трудові спори	2	2	8	12	-	2	10	12	2, 4, 8, 12, 16
РАЗОМ	46	28	76	150	10	6	134	150	

Програма освітнього компонента

Модуль 1: Загальна частина трудового права

Тема 1. Трудове право як галузь права

Поняття трудового права як галузі права. Предмет та метод трудового права. Функції трудового права. Система трудового права та трудового законодавства. Поняття принципів трудового права України.

Тема 2. Джерела трудового права

Поняття джерел трудового права та їх класифікація. Система трудового права та трудового законодавства. Конституція як основне джерело трудового права. Закони та підзаконні нормативно-правові акти, що здійснюють правове регулювання трудових відносин. Локальні акти як джерела трудового права. Міжнародно-правове та зарубіжне трудове законодавство. Акти МОП як окреме джерело трудового права. Судові та адміністративні акти як джерела трудового права. Особливості регулювання трудових відносин при запровадженні воєнного стану.

Тема 3. Трудові відносини як об'єкт правового регулювання

Поняття трудових правовідносин. Поняття і класифікація суб'єктів трудового права. Поняття та суб'єкти індивідуальних трудових правовідносин. Роботодавець як суб'єкт трудових правовідносин. Працівник як суб'єкт трудових правовідносин. Поняття та суб'єкти колективних трудових правовідносин. Колектив як суб'єкт трудових правовідносин. Вибірні органи первинної профспілкової організації та інші громадські організації як суб'єкти трудових правовідносин. Державні органи влади та органи місцевого самоврядування як суб'єкти трудових правовідносин.

Тема 4. Основи реалізації права на працю та його захист

Поняття зайнятості населення. Державні гарантії права на вибір виду зайнятості в Україні. Державна служба зайнятості, її структура, функції та права. Державний фонд сприяння зайнятості. Поняття працевлаштування. Правові форми працевлаштування. Поняття підходящої роботи.

Особливості працевлаштування деяких категорій громадян: неповнолітніх, молоді, яка закінчила середню загальноосвітню школу, демобілізованих із Збройних Сил України, інвалідів тощо.

Професійна підготовка і перепідготовка незайнятих громадян. Правові відносини органів працевлаштування з підприємствами, установами, організаціями. Права і обов'язки підприємств, установ, організацій у реалізації державної політики зайнятості населення. Правові відносини органів працевлаштування з громадянами. Права і обов'язки громадян, які звернулися з питаннями працевлаштування. Організація оплачуваних громадських робіт.

Безробітні та їх правовий статус. Порядок реєстрації громадян як безробітних. Види компенсації безробітним. Припинення виплати допомоги по безробіттю.

Матеріальна допомога членам сім'ї безробітного. Відповідальність за порушення законодавства про зайнятість. Особливості звільнення за п. 1 ст. 40 КЗпП України та за п. 1 ст. 36 КЗпП України, зокрема, питання отримання звільненим працівником статусу безробітного та допомоги по безробіттю.

Тема 5. Правові засади соціального партнерства у сфері праці. Колективні договори та угоди

Поняття та сторони колективного договору. Порядок укладення колективного договору. Зміст і структура колективного договору. Сфера дії колективного договору. Внесення змін і доповнень до колективного договору. Колективні переговори. Порядок вирішення розбіжностей, що виникають під час ведення колективних переговорів. Колективні угоди: поняття, види.

Порядок укладення та зміст колективної угоди. Відповідальність за порушення умов колективного договору (угоди). Порядок укладення, зміни угод і контроль за їхнім виконанням.

Тема 6. Трудовий договір

Поняття трудового договору та його правове значення. Відмінність трудового договору від цивільно-правових договорів. Сторони трудового договору. Зміст трудового договору. Класифікація умов трудового договору. Необхідні (істотні) умови трудового договору.

Факультативні умови трудового договору. Контракт як особлива форма трудового договору. Сфера застосування контрактних трудових відносин. Гарантії при прийнятті на роботу. Документи, необхідні для оформлення договірних відносин. Реєстрація трудового договору у центрах зайнятості. Критерії визначення правомірності відмови у прийнятті на роботу. Переважне право на укладення трудового договору під час поворотного прийняття на роботу. Обмеження при прийнятті на роботу.

Тема 7. Зміна трудового договору

Поняття змін трудового договору. Поняття переведення на іншу роботу і його відмінність від переміщення. Види переведень на іншу роботу та порядок їх здійснення. Зміна істотних умов праці.

Тема 8. Припинення трудового договору

Загальні підстави припинення трудового договору (ст. 36 КЗпП України). Розірвання трудового договору, укладеного на невизначений строк, з ініціативи працівника. Розірвання строкового трудового договору з ініціативи працівника. Припинення трудового договору з працівником, направленим за постановою суду на примусове лікування.

Оформлення звільнення працівника з роботи. Проведення розрахунку із звільненим працівником.

Вихідна допомога. Розірвання трудового договору з ініціативи роботодавця: класифікація підстав. Загальний та спеціальний порядок звільнення. Основні підстави розірвання трудового договору за ініціативою роботодавця. Додаткові підстави розірвання трудового договору за ініціативою роботодавця. Розірвання трудового договору з ініціативи осіб, які не є його стороною. Інші підстави припинення трудового договору.

Порядок оформлення звільнення і проведення розрахунку. Вихідна допомога. Відсторонення працівника від роботи.

Модуль 2: Місце окремих інститутів в системі трудового права

Тема 9. Робочий час і час відпочинку

Поняття робочого часу та його види. Нормальна тривалість робочого часу. Подовжена тривалість робочого часу (надурочні роботи, ненормований робочий час, чергування, вахтовий метод роботи). Скорочена тривалість робочого часу (скорочений робочий час, нічний робочий час, неповний робочий час). Поняття та види часу відпочинку. Відпустки: види та порядок надання.

Тема 10. Правове регулювання оплати праці

Поняття та правові методи регулювання оплати праці. Поняття «основна і додаткова оплата праці». Доплати і надбавки до зарплати. Оплата праці у разі відхилень від нормальних умов роботи. Форми і системи оплати праці. Порядок виплати заробітної плати. Форми виплати заробітної плати. Обмеження утримань із заробітної плати. Поняття заохочувальних і компенсаційних виплат.

Правове значення поняття, «мінімальна заробітна плата» урегулювання суспільних відносин. Джерела коштів на оплату праці. Поняття «середньомісячної заробітної плати». Нормативне регулювання та значення. Індикація заробітної плати.

Тема 11. Трудова дисципліна

Поняття трудової дисципліни та методи її забезпечення. Внутрішній трудовий розпорядок. Основні трудові обов'язки сторін трудового договору. Заохочення за успіхи в роботі та порядок їх застосування. Дисциплінарна відповідальність: загальна і спеціальна. Порядок та строки застосування дисциплінарного стягнення за порушення трудової дисципліни.

Тема 12. Матеріальна відповідальність

Поняття та загальна характеристика матеріальної відповідальності. Суб'єкти матеріальної відповідальності. Підстави та умови матеріальної відповідальності. Види матеріальної відповідальності. Порядок визначення розмірів шкоди та строки відшкодування матеріальної шкоди. Матеріальна відповідальність роботодавця за шкоду, заподіяну працівникові.

Тема 13. Правове регулювання охорони праці

Поняття та принципи охорони праці. Організація охорони праці на підприємстві. Порядок розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві. Порядок відшкодування шкоди, заподіяної працівнику ушкодженням здоров'я при виконанні ним трудових обов'язків.

Тема 14. Трудові спори

Поняття трудових спорів (конфліктів) та їх види. Причини виникнення трудових спорів. Поняття

індивідуального трудового спору та порядок його вирішення. Поняття колективного трудового спору, порядок вирішення. Право на страйк та його реалізація.

Завдання для самостійної роботи здобувачів вищої освіти

	Підготувати реферат за темами 1-14
	Підготувати електронну презентацію за темами 1-14

Питання до підсумкового контролю

1. Поняття, ознаки та зміст трудових правовідносин
2. Розірвання трудового договору з ініціативи роботодавця у випадку одноразового грубого порушення трудових обов'язків
3. Міжнародні договори і нормативні акти міжнародних організацій у соціально-трудої сфері
4. Форми і строки трудового договору
5. Припинення трудового договору у зв'язку з укладенням трудового договору (контракту), всупереч вимогам Закону України «Про запобігання корупції»
6. Святкові та неробочі дні. Порядок залучення і компенсація роботи у такі дні
7. Поняття заробітної плати та її структура
8. Стягнення за порушення трудової дисципліни у загальній дисциплінарній відповідальності: види і порядок застосування
9. Організація охорони праці на підприємстві
10. Порядок розгляду спорів у комісії по трудових спорах і виконання її рішень
11. Здійснення державного нагляду (контролю). Повноваження та обов'язки органу державного нагляду (контролю)
12. Тривалість, порядок і умови надання щорічної відпустки
13. Методи та функції трудового права
14. Особливості правового регулювання праці жінок
15. Правове регулювання зайнятості населення
16. Сумісництво, суміщення професій (посад) і заміщення тимчасово відсутнього працівника
17. Поняття, види і порядок переведення на іншу роботу
18. Припинення трудового договору з підстав: закінчення строку його дії; переведення на інше підприємство
19. Розірвання трудового договору з ініціативи роботодавця за прогул
20. Поняття і види робочого часу
21. Мінімальна заробітна плата та індексація заробітної плати
22. Поняття, функції і види матеріальної відповідальності працівників
23. Матеріальна відповідальність роботодавця перед працівником
24. Поняття і види трудових спорів

25. Особливості правового регулювання праці осіб, які поєднують роботу з навчанням
26. Реєстрація і ведення обліку громадян, які шукають роботу, та безробітних
27. Поняття трудового договору і його відмінності від суміжних цивільно-правових договорів
28. Припинення трудового договору у зв'язку з набранням законної сили вирокіом суду, яким працівника засуджено до покарання, що виключає можливість продовження даної роботи
29. Розірвання трудового договору з ініціативи роботодавця у випадку втрати довір'я
30. Режим роботи. Ненормований робочий день
31. Відкликання з відпустки. Перенесення щорічної відпустки. Грошова компенсація невикористаної відпустки
32. Трудова дисципліна та методи її забезпечення
33. Порядок розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань, виробничих аварій на підприємствах, в установах, організаціях
34. Медіація як альтернативний спосіб урегулювання індивідуальних трудових спорів
35. Трудовий арбітраж як орган з вирішення колективних трудових спорів
36. Права та обов'язки суб'єкта господарювання під час здійснення державного нагляду (контролю)
37. Права профспілок у сфері соціально-трудових відносин
38. Соціальний діалог у сфері праці
39. Зміст і порядок укладення колективного договору
40. Розірвання трудового договору з ініціативи роботодавця за систематичне невиконання працівником трудових обов'язків

Методи навчання та форми контролю у відповідності до програмних результатів навчання

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми і засоби оцінювання
РН 1.Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин	пояснення, опрацювання наукових досліджень, спостереження і аналіз випадків, самостійна робота студентів, частково-пошуковий метод, виконання індивідуальних навчальних завдань, методи інтерактивного навчання, метод узагальнення, самостійне спостереження, творчі завдання	Поточний контроль: самоконтроль, доповідь, захист наукових рефератів та електронних презентацій. Підсумковий контроль: письмовий екзамен.

РН 3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел	проблемний виклад, пояснення, опрацювання наукових досліджень, спостереження і аналіз випадків, аналітичний метод, синтетичний метод, пояснювально-ілюстративний метод, навчальні дискусії, створення ситуацій пізнавальної новизни	Поточний контроль: доповідь, самоконтроль, захист наукових рефератів та електронних презентацій. Підсумковий контроль: письмовий екзамен.
ПРН 5. Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю	пояснення, опрацювання наукових досліджень, спостереження і аналіз випадків, самостійна робота студентів, частково-пошуковий метод, виконання індивідуальних навчальних завдань, методи інтерактивного навчання, метод узагальнення, самостійне спостереження, творчі завдання	Поточний контроль: самоконтроль, доповідь, захист наукових рефератів та електронних презентацій. Підсумковий контроль: письмовий екзамен.
РН 6. Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему	пояснення, опрацювання наукових досліджень, спостереження і аналіз випадків, самостійна робота студентів, частково-пошуковий метод, виконання індивідуальних навчальних завдань, методи інтерактивного навчання, метод узагальнення, самостійне спостереження, творчі завдання	Поточний контроль: самоконтроль, доповідь, захист наукових рефератів та електронних презентацій. Підсумковий контроль: письмовий екзамен.
РН 13. Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права	індуктивні та дедуктивні методи, метод конкретизації, метод творчого пошуку (дослідження), пояснення, спостереження і аналіз випадків, методи інтерактивного навчання, створення ситуації зацікавленості	Поточний контроль: доповідь, самоконтроль, вирішення практичних тестових завдань. Підсумковий контроль: письмовий екзамен.
РН 18. Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини,	демонстрування, індуктивні та дедуктивні методи, метод конкретизації, метод публічного виступу, метод узагальнення, навчальна дискусія, пояснення, самостійне	Поточний контроль: захист презентації та наукових рефератів, доповідь, самоконтроль, вирішення

цінності та принципи функціонування національної правової системи	спостереження	практичних тестових завдань. Підсумковий контроль: письмовий екзамен.
РН 19. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів	демонстрування, діалог Сократа («Сократів діалог»), ілюстрування, метод конкретних ситуацій (МКС) або кейс-метод, метод публічного виступу, метод роботи в малих групах, методичний прийом «Займи позицію», навчальна дискусія, проблемна ситуація, самостійне спостереження	Поточний контроль: усна співбесіда практичний контроль (ситуативні практичні завдання), самоконтроль. Підсумковий контроль: письмовий екзамен.
РН 20. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки	аналіз помилок, колізій, казусів; метод публічного виступу; навчальна дискусія; проблемна ситуація; практичні роботи.	Поточний контроль: захист презентації та наукових рефератів, доповідь, самоконтроль. Підсумковий контроль: письмовий екзамен.
РН 21. Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях	виконання творчих завдань; вирішення проблемної ситуації; метод публічного виступу; аналіз помилок, колізій, казусів; методичний прийом «Займи позицію»	Поточний контроль: захист презентації та наукових рефератів, доповідь, самоконтроль. Підсумковий контроль: письмовий екзамен.
РН 22. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях	вирішення проблемної ситуації; метод публічного виступу; аналіз помилок, колізій, казусів; методичний прийом «Займи позицію»	Поточний контроль: усна співбесіда практичний контроль (ситуативні практичні завдання), самоконтроль. Підсумковий контроль: письмовий екзамен.
РН 23. Формулювати багатоваріантність розв'язання правових проблем (задач) у вирішенні практичних ситуацій	демонстрування, діалог Сократа («Сократів діалог»), ілюстрування, метод конкретних ситуацій (МКС) або кейс-метод, метод публічного виступу, методичний прийом «Займи позицію», самостійне спостереження	Поточний контроль: усна співбесіда практичний контроль (ситуативні практичні завдання), самоконтроль. Підсумковий контроль: письмовий екзамен.

Критерії оцінювання відповідно до форм і видів контролю

Оцінювання результатів навчання здійснюється відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в МДПУ імені Богдана Хмельницького» <https://mdpu.org.ua/universitet/informatsiya-shho-pidlyagaye-oprilyudnennyu/dokumenti-vishhogo-navchalnogo-zaklad/polozhennya-z-organizatsiyi-osvitnogo-p/> та «Положення про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у МДПУ імені Богдана Хмельницького» <https://mdpu.org.ua/universitet/informatsiya-shho-pidlyagaye-oprilyudnennyu/dokumenti-vishhogo-navchalnogo-zaklad/polozhennya-z-organizatsiyi-osvitnogo-p/>.

Бально-накопичувальна система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з кожного освітнього компонента містить поточний, підсумковий контроль знань та оцінювання самостійної роботи. Робота здобувачів на навчальних заняттях оцінюється за видами навчальної діяльності.

Максимальна сумарна кількість балів при оцінюванні роботи здобувачів на навчальних заняттях складає 30 балів.

Самостійна робота є видом навчальної діяльності здобувача, яка підлягає оцінюванню. Викладач визначає види самостійної роботи здобувачам. Максимальна сумарна кількість балів при оцінюванні самостійної роботи здобувачів складає 30 балів.

Підсумковий контроль знань – вид контролю, який проводиться наприкінці навчального семестру у формі екзамену, заліку/диференційного заліку.

Загальний бал (ЗБ) з освітнього компонента складається з суми балів, отриманих за навчальну, самостійну роботу та підсумковий контроль знань.

Якщо освітнім компонентом передбачено виконання курсової роботи (КР), загальний бал рахується за формулою: $ЗБ = (ЗБ\text{ ОК} + КР) / 2$, де ЗБ ОК = 100 балів; КР = 100 балів.

Якщо освітнім компонентом передбачено проходження навчальної практики (НП), загальний бал (ЗБ) рахується за формулою: $ЗБ = (ЗБ\text{ ОК} + НП) / 2$, де ЗБ ОК = 100 балів; НП = 100 балів.

Якщо освітнім компонентом передбачено виконання курсової роботи та проходження навчальної практики, загальний бал (ЗБ) рахується за формулою: $ЗБ = (ЗБ\text{ ОК} + КР + НП) / 3$, де ЗБ ОК = 100 балів; КР = 100 балів; НП = 100 балів.

Бально-накопичувальна система здобувача з освітнього компонента				
Види навчальної діяльності здобувача, які підлягають оцінюванню	Робота на навчальних заняттях (максимальний сумарний бал – 30):			
	Опитування	10		
	Практико-орієнтовані завдання		10	
	Тестування			10
	Самостійна робота студента (максимальний сумарний бал – 30):			
	Науковий реферат	15		
	Електронна презентація		15	

	Підсумковий контроль: екзамен (максимальний бал – 40)
	Загальний бал (максимальний бал – 100)

Оцінювання окремих видів робіт

Методи контролю результатів навчання	Максимальна кількість балів та вимоги до їх накопичення
Контрольні питання з тем освітнього компоненту	10-9 балів – відображена світоглядна позиція здобувача вищої освіти, його погляд на сутність проблеми. Проблема розкрита на теоретичному рівні, у зв'язках і з обґрунтуваннями, з точним і повним використанням фахових термінів і понять у контексті відповіді. Робота логічна, послідовна, композиційно чітка. Дано аргументацію своєї думки з опорою на факти або особистий досвід, практичний досвід. 8-7 балів – представлено власну точку зору (позицію, ставлення) при розкритті проблеми. Проблема розкрита на теоретичному рівні, з обґрунтуваннями, з достатнім використанням фахових термінів і понять у контексті відповіді. Власна думка аргументована фактами або особистим досвідом, практичним досвідом. 6-5 балів – представлено власну точку зору при розкритті проблеми. Проблема розкрита з використанням основних термінів і понять у контексті відповіді (теоретичні зв'язки й обґрунтування не присутні або явно не простежуються). Дано аргументацію своєї думки з опорою на факти. 4-3 бали – проблема розкрита при формальному використанні фахових термінів. Власна думка не достатньо аргументована фактами або власним досвідом, практичним досвідом. 2-1 бал – представлено власну позицію за даною проблематикою на побутовому рівні без аргументації. 0 балів – проблема не розкрита або дана інформація не в контексті завдання
Підготовка і захист мультимедійної	15-13 балів – у презентації відображено глибоке розуміння та усвідомлення матеріалу, творчий підхід до поставлених задач. Під час аналізу-інтерпретації зроблені самостійні висновки, аргументація, висловлене власне

презентації	ставлення до проблеми. Малюнки, звуки, фото, анімації – у кількості, виправданій змістом презентації. Робота виконана творчо і самостійно. Презентація характеризується оригінальністю. 12-10 балів – презентація має задовольняти всім критеріям нижчого рівня і одному або двом таким: відображає глибокий пошук при дослідженні та застосування навичок мислення високого рівня; показує явне поглиблення та розуміння теми; притягує увагу аудиторії. 9-7 балів – проект має чіткі цілі, відповідні темі. Включена інформація добута із різноманітних джерел. Проект корисний не лише для здобувачів вищої освіти, які його створили. 6-4 бали – проект представляє інформацію, структуровану у формі опорного конспекту, зрозумілу для аудиторії. Зроблений акцент на важливих питаннях. 3-1 бал – проект сфокусований на темі, але не висвітлює її. Наявна певна організаційна структура, але вона не явна з показу. Можуть бути фактичні помилки чи незрозумілості, але вони не значні. 0 балів – проект здається випадковим, нашвидку зробленим, чи незакінченим. Наявні значні фактичні помилки, незрозумілості та нерозуміння теми.
Підготовка і захист наукового реферату	15-13 балів – виконані всі вимоги до написання й захисту реферату: позначена проблема й обґрунтована її актуальність, зроблений аналіз різних точок зору на проблему й логічно викладена власна позиція, сформульовані висновки, тема розкрита повністю, витриманий обсяг, дотримані вимоги до зовнішнього оформлення, наведені правильні відповіді на додаткові питання викладача та присутніх у аудиторії. 12-10 балів – виконані всі формальні вимоги до написання й захисту реферату: витриманий обсяг, дотримані вимоги до зовнішнього оформлення. Проблема позначена, але не достатньо обґрунтована її актуальність, зроблений короткий аналіз різних точок зору на проблему й викладена власна позиція, сформульовані висновки, тема розкрита достатньо повно, наведені правильні відповіді на додаткові питання викладача та присутніх у аудиторії. 9-7 балів – основні вимоги до реферату і його захисту виконані, але при цьому допущені деякі недоліки. Не обґрунтовано актуальність проблеми, висновки не чіткі. Наявні певні неточності у викладенні матеріалу. Вимоги щодо оформлення дотримано на належному рівні. 6-4 бали – основні вимоги до реферату і його захисту виконані, але при цьому допущені недоліки. Зокрема, є неточності у викладі матеріалу; відсутні логічна послідовність у судженнях; не витриманий обсяг реферату;

	є недоліки в оформленні; на додаткові питання викладача та присутніх у аудиторії при захисті дані неповні відповіді. 3-1 бал – є істотні недоліки стосовно вимог до написання реферату. Зокрема: тема розкрита лише частково; допущені фактичні помилки в змісті реферату або при відповіді на додаткові питання викладача та присутніх у аудиторії; під час захисту відсутній висновок. 0 балів – тема реферату не розкрита, виявляється істотне незрозуміння проблеми, оформлення не відповідає встановленим вимогам, відсутня логіка викладу представленого матеріалу
Практико-орієнтовані завдання (тести)	Практико-орієнтовані завдання (тестовий контроль) здійснюється за допомогою комплексів тестів різного виду – з одним правильним варіантом відповіді та з визначенням відповідності: 10-9 балів – 100 % - 86 % правильних відповідей. 8-7 балів – 85 % - 80 % правильних відповідей. 6-5 балів – 79 % - 71 % правильних відповідей. 4-3 бали – 70 % – 64 % правильних відповідей. 2-1 бал – 63 % – 56 % правильних відповідей. 0 балів – менше 56 % правильних відповідей.

Підсумковим контролем на освітньому компоненті є екзамен, на його складання надається 40 балів. Екзамен включає 40 тестових завдань (по 1 бали за вірну відповідь) з усіх тем, які входять до програми освітнього компоненту.

Критерії оцінювання підсумкового контролю

Характеристика критеріїв оцінювання знань	Якісна шкала	Оцінювання теоретичного питання	За 40-бальною шкалою
Високий рівень Характеризується глибокими, міцними, узагальненими, системними знаннями – з предмета, уміннями застосувати знання, творча, навчальна діяльність має дослідницький характер, позначена уміннями самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особистісну позицію.	відмінно	9-10	36-40

Високий рівень Характеризується глибокими і міцними знаннями – з предмета, уміннями застосувати знання, творча, навчальна діяльність має частково дослідницький характер, позначена уміннями самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особистісну позицію.	добре	8	33-35
Достатній рівень Характеризується знаннями суттєвих ознак, понять, явищ, закономірностей, зв'язків між ними. Здобувач вищої освіти самостійно засвоює знання у стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, синтезом, узагальненням, порівнянням, абстрагуванням), уміє робити висновки, виправляти допущені помилки.	добре	6-7	30-32
Середній рівень Знання неповні, поверхневі. Здобувач вищої освіти відновлює основний навчальний матеріал, але недостатньо осмислено, не вміє самостійно аналізувати, робити висновки. Здатний вирішувати завдання за зразком. Володіє елементарними вміннями навчальної діяльності.	задовільно	5	27-29
Початковий рівень Відповідь здобувача вищої освіти при відтворенні навчального матеріалу елементарна, фрагментарна, обумовлюється початковим уявленням про предмет вивчення.	задовільно	3-4	24-26
Незнання значної частини навчального матеріалу, суттєві помилки у відповідях на питання, невміння застосувати теоретичні положення при розв'язанні практичних задач.	не зараховано (з можливістю повторного складання)	2-3	21-23
Незнання значної частини навчального матеріалу, суттєві помилки у відповідях на питання, невміння орієнтуватись при виконанні практичних задач, незнання основних фундаментальних положень	не зараховано (з обов'язковим повторним вивченням освітнього	0-1	1-20

	компонента)		
--	-------------	--	--

Оцінювання результатів навчання в Університеті здійснюється відповідно до 100-бальної шкали:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи, практики, диференційованого заліку	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C	добре	
64-73	D	задовільно	
60-63	E	задовільно	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті

Здобувачі вищої освіти мають право на визнання результатів навчання, отриманих в неформальній освіті. Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регулюється Положенням про порядок визнання результатів навчання у процесі неформальної освіти в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького <http://surl.li/lgwzd>

Викладач надає здобувачам актуальну інформацію про підвищення рівня професійної підготовки та можливе перезарахування результатів, отриманих у неформальній освіті. Такі рекомендації надаються здобувачам на сторінках освітніх компонентів на ЦОДТ, а також в telegram-групах.

Перелік рекомендованої літератури (основної і додаткової), електронних ресурсів, нормативних документів, публікацій з освітнього компонента викладачів освітньої програми, з якими можна ознайомитися в репозиторії <http://eprints.mdpu.org.ua> та у вільному доступі у мережі Інтернет

Законодавчі та нормативно-правові документи:

1. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР
2. Кодекс законів про працю України : Закон України від 10.12.1971 р. № 322-VIII
3. Про відпустки : Закон України від 15.11.1996 р. № 504/96-ВР
4. Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні : Закон України від 06.09.2012 р. № 5207-VI
5. Про колективні договори і угоди : Закон України від 01.07.1993 р. № 3356-XII
6. Про оплату праці : Закон України від 24.03.1995 р. № 108/95-ВР
7. Про охорону праці : Закон України від 14.10.1992 р. № 2694-XII
8. Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів) : Закон України від 03.03.1998 р. № 137/98 ВР
9. Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності : Закон України від 15.09.1999 р. № 1045-XIV
10. Про соціальний діалог : Закон України від 23.12.2010 р. № 2862-VI

Основна:

11. Бойко М.Д. Трудове право України. Київ : Центр учбової літератури, 2020. 392 с.
12. Бутинська Р.Я., Мокрицька Н.П. Трудове право України : навчальний посібник. Львів : «Галицька видавнича спілка», 2022. 312 с.
13. Венедіктов С. В. Трудове право України: підручник. — 2-ге вид., переробл. і допов. Київ: Діа, 2024. 228 с.
14. Іванов Ю.Ф., Іванова М.В. Трудове право України: навчальний посібник. Київ : Алерта. 2020. 442 с.
15. Назарчук О. М.Н. Трудове право [Електронний ресурс] : навчальний посібник. Київ : КНЕУ, 2025. 230 с.
16. Трудове право (в схемах та визначеннях) : навчальний посібник / Коваленко А.В., Юнін О.С., Савельєва М.О. Дніпро, 2017. 166 с.
17. Трудове право України : підручник / С.М. Бортник, К.Ю. Мельник, Л.В. Могілевський та ін. Харків, 2019. 408 с.
18. Трудове право України: підручник (за ред. проф. О. М. Ярошенко). Харків, 2022. 376 с.
19. Трудове право ЄС: основне для українського адвоката /В. Поліщук, К. Цветкова, Д. Навроцький, Н. Кайда, А. Андрушко, А. Якімова, І. Шапошнікова, Н. Кохан. Х. : ФАКТОРМЕДІА, 2024. 103 с.

20. Чанишева Г.І. Трудове право України : навчально-методичний посібник для здобувачів вищої освіти 2-го курсу спеціальності 081- Право [Електронне видання]. Одеса : Фенікс, 2022. 282 с.

Додаткова:

21. Employment and Labour Law of Ukraine / edited by Professor Oleh Yaroshenko. Kharkiv : Yurayt, 2021. 199 p.
22. Актуальні теоретичні та практичні проблеми відшкодування моральної шкоди потерпілим працівникам від нещасних випадків на виробництві або професійних захворювань : монографія / за

наук. ред. О.М. Ярошенка. Харків : Юрайт, 2022. 272 с.

23. Бутинська Р.Я. Правовий статус учасників колективно-трудова правовідносин : монографія. Львів : Вид-во «Растр-7», 2020. 234 с.

24. Єгорова-Луценко Т.П. Загальнотеоретична характеристика правових основ забезпечення, реалізації та захисту трудових прав працівників сільського господарства в Україні : монографія. Київ : «Видавництво Людмила». 2020. 384 с.

25. Гетьманцева Н. Д. Парадигма трудового права. Актуальні проблеми приватного та публічного права : матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції присвяченої 94-річчю з дня народження членкореспондента НАПрН України, академіка Міжнародної кадрової академії, Заслуженого діяча науки України, доктора юридичних наук, професора Процевського О. І. (31 березня 2023 року). Харків, 2023. С. 21–24

26. Заїка Д. Окремі питання визначення працівника ІТ-сфери як суб'єкта трудового права / Д. Заїка // Право та інновації. – 2023. – № 1. – С. 56–61. - DOI: [https://doi.org/10.37772/2518-1718-2023-1\(41\)-8](https://doi.org/10.37772/2518-1718-2023-1(41)-8)

27. Кайда Н.Я. Концептуальні засади адаптації трудового законодавства України до законодавства ЄС : монографія. Київ : Центр учбової літератури, 2020. 404 с.

28. Конопельцева О. О. Юридичнозначимі критерії для визначення переліку підстав припинення трудового контракту / О. О. Конопельцева // Підстави припинення трудового контракту: теоретико-прикладний дискурс : монографія / О. М. Ярошенко [та ін.] ; М-во науки і освіти України, Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого ; за заг ред. О. М. Ярошенко. – Харків : Юрайт, 2024. – Гл. 2, § 2.2. – С. 74–108.

29. Кузьменко В.В. Місце і роль судової практики та правового звичаю у системі джерел трудового права України : монографія. Київ : ФОП Кандиба Т.П. 2021. 380 с.

30. Павловська Л.В. Реалізація права на працю через визначення трудової функції працівника. Право і суспільство. 2024. № 3. С. 157–161. URL: <https://doi.org/10.32842/2078-3736/2024.3.24>

31. Луценко О. Є. Підстави припинення трудового контракту в системі підстав припинення трудового договору: значення, місце та специфіка : / О. Є. Луценко // Підстави припинення трудового контракту: теоретико-прикладний дискурс : монографія / О. М. Ярошенко [та ін.] ; М-во науки і освіти України, Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого ; за заг ред. О. М. Ярошенко. – Харків : Юрайт, 2024. – Гл. 2, § 2.1. – С. 46–74.

32. Середа О. Г. Вплив трудового контракту на виникнення, зміну та припинення трудових правовідносин / О. Г. Середа // Підстави припинення трудового контракту: теоретико-прикладний дискурс : монографія / О. М. Ярошенко [та ін.] ; М-во науки і освіти України, Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого ; за заг ред. О. М. Ярошенко. – Харків : Юрайт, 2024. – Гл. 1, § 1.2. – С. 33–45.

33. Трудове право та право соціального забезпечення : навчальний посібник для підготовки до іспиту. Харків : Право, 2021. 258 с.

34. Швець В.О. Забезпечення стабільності трудових правовідносин: теорія та практика : монографія. Харків : Панов, 2020. 456 с.

35. Ярошенко О. М. Правове забезпечення принципу гендерної рівності у сфері реалізації права на працю в Україні = Legal security of the principle of gender equality in the field of implementation of the right to work in Ukraine / О. М. Ярошенко, Н. М. Вапнярчук // EU labor law: decent work and expansion of institutional capacity for sustainable development : Scientific monograph. – Riga, 2023. – P. 352–367.

Електронні ресурси:

1. Офіційний веб-портал Верховного Суду. URL:
https://supreme.court.gov.ua/supreme/gromadyanam/perelik_sprav/
2. Офіційний веб-портал Верховної Ради України. URL: <http://rada.gov.ua/>
3. Офіційний веб-портал Державної служби зайнятості. URL: <https://www.dcz.gov.ua/>
4. Офіційний веб-портал Державної служби України з питань праці. URL: <https://dsp.gov.ua/>
5. Офіційний веб-портал Кабінету Міністрів України . URL: <http://www.kmu.gov.ua>
6. Офіційний веб-портал Конституційного Суду України . URL: <https://ccu.gov.ua/>
7. Офіційний веб-портал Міністерства економіки України. URL: <https://www.me.gov.ua/>
8. Офіційний веб-портал Міністерства соціальної політики України. URL:
<https://www.msp.gov.ua/>
9. Офіційний веб-портал Міністерства юстиції України. URL: <https://minjust.gov.ua/>
10. Офіційний веб-портал Президента України. URL: <http://www.president.gov.ua>
11. Офіційний веб-портал Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини. URL:
<http://www.ombudsman.gov.ua/>

Публікації з освітнього компонента викладачів освітньої програми, з якими можна ознайомитися в репозиторії <http://eprints.mdpu.org.ua> та у вільному доступі у мережі Інтернет: